

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Szczecinie

LSZ – 4101-016-01/2014
P/14/027

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Szczecinie
ul. Jacka Odrowąża 1, 71-420 Szczecin
T +48 91 831 39 00, F +48 91 831 39 66
lsz@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/14/027 – Wykonywanie zadań oświatowych przez jednostki samorządu terytorialnego.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie
Kontroler	Krzysztof Szczepaniak, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 91876 z dnia 11.09.2014 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Urząd Miejski w Białym Borze, ul. Żymierskiego 10, 78-425 Biały Bór
Kierownik jednostki kontrolowanej	Paweł Stanisław Mikołajewski, Burmistrz Białego Boru. (dowód: akta kontroli str. 3-7)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ mimo stwierdzonych nieprawidłowości wykonywanie przez Gminę zadań oświatowych w latach 2011-2014.

Gmina zapewniła warunki lokalowe i organizacyjne oraz prawidłowo zaplanowała i wykorzystywała środki przeznaczone na realizację zadań oświatowych. Stworzono bezpieczne i higieniczne warunki nauczania w nadzorowanych szkołach (z wyjątkiem opisanym niżej), dbano o wyposażenie sal lekcyjnych, zabezpieczano środki na doskonalenie zawodowe kadry nauczycielskiej oraz realizowano zadania edukacyjne na rzecz mniejszości narodowych.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły braku ogrodzenia terenu Zespołu Szkół Nr 1 w Białym Borze, co stanowiło naruszenie obowiązku określonego w § 7 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach² oraz niedostosowania liczby uczniów w grupie podczas zajęć w pracowni komputerowej w Szkole Podstawowej w Drzonowie³ (10 stanowisk) oraz w Zespole Szkół Nr 1 w Białym Borze⁴ (2 pracownie po 10 stanowisk) stosownie do wymogów określonych w do § 7 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych⁵.

Ponadto Gmina nie wywiązywała się z obowiązków sprawowania nadzoru nad szkołami poprzez nieprzeprowadzenie kontroli prawidłowości wydatkowania środków przyznanych szkołom i placówkom oświatowym oraz kontroli zapewnienia przez

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Dz. u. z 2003 r. Nr 6, poz. 69 ze zm., dalej „rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa”.

³ w pracowni komputerowej znajduje się 10 stanowisk a zajęcia komputerowe prowadzone są dla oddziału klasy IV o liczebności 12 uczniów oraz klasy VI – 15 uczniów przekraczającej liczbę stanowisk.

⁴ pracownie komputerowe posiadają po 10 stanowisk – zajęcia dla uczniów w klasie Va odbywają się w dwóch grupach po 12 i 13 uczniów, w klasach Vb, VI a i VI b oraz IA, IB, IIA i IIB Gimnazjum odbywają się bez podziału na grupy przy liczebności oddziałów odpowiednio 18, 15, 15, 22, 21, 21 i 24 uczniów.

⁵ Dz. U. z 2012 r. poz. 204 ze zm., dalej „rozporządzenie z sprawie ramowych planów”.

dyrektorów szkół i przedszkoli bezpiecznych i higienicznych warunków nauki wymaganych przepisami art. 34a ust. 1 oraz ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty⁶.

Wbrew wymogom określonym w art. 50 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej⁷ w kontrolowanym okresie nie dokonywano weryfikacji poprawności danych przekazywanych do organu prowadzącego w ramach SIO⁸ z podległych szkół i placówek.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Zapewnienie szkołom i placówkom oświatowym warunków do realizacji zadań oświatowych.

Opis stanu faktycznego

W roku szkolnym 2014/2015 Gmina Biały Bór prowadziła 2 zespoły szkół, w tym 1 przedszkole oraz 3 oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych⁹ z 5 oddziałami i 92 wychowankami, 4 szkoły podstawowe (w tym 2 filie) z 29 oddziałami i 312 uczniami oraz 2 gimnazja z 10 oddziałami i 178 uczniami.

(dowód: akta kontroli str. 8)

Gmina nie utworzyła wyodrębnionej jednostki do obsługi ekonomiczno-administracyjnej szkół i placówek. W okresie objętym kontrolą Zespoły szkół samodzielnie realizowały obsługę ekonomiczno-administracyjną szkół wchodzących w ich skład.

(dowód: akta kontroli str. 9-12)

W okresie objętym kontrolą Gmina nie udzielała dotacji szkołom i placówkom oświatowym (w tym przedszkolom).

(dowód: akta kontroli str. 13-14)

1.1. Diagnozowanie potrzeb edukacyjnych w szkołach i przedszkolach na terenie Gminy

Zagadnienia dotyczące kwestii oświatowych (dotyczące rozwoju oświaty na terenie Gminy) ujęte zostały w programie gospodarczym pn. „Strategia Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Gminy Biały Bór na lata 2007 – 2015” przyjętym uchwałą nr XIX/147/08 Rady Miejskiej w Białym Borze z 29 kwietnia 2008 r. W Strategii określono m.in. cele i kierunki działania w obszarze „Społeczność”, w ramach którego jednym z niezbędnych celów pierwszorzędnych „III F” było „stworzenie warunków dla wszechstronnego rozwoju edukacyjnego młodzieży i społeczeństwa gminy”. W ramach tego celu określono trzy kierunki działania, na które składało się wykorzystanie bazy oświatowej dla organizacji zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży, budowa infrastruktury sportowej przy szkołach oraz zwiększenie dostępu do nauki dla rodzin o obniżonym dochodzie. W obszarze „Infrastruktura” zdefiniowano cel drugorzędny „III C”, tj. „podjąć działania w kierunku budowy i rozbudowy infrastruktury oświatowej i społecznej”, w ramach którego określono trzy kierunki działania: budowa i rozbudowa obiektów oświatowych, budowa i przebudowa obiektów pełniących funkcje rekreacyjne i sportowe, modernizacja i wyposażenie obiektów pełniących funkcje społeczno – kulturalne.

(dowód: akta kontroli str. 15-25)

⁶ Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm. (ustawa o systemie oświaty)

⁷ Dz. U. z 2015 r. poz. 45 j.t. (ustawa o SIO)

⁸ System Informacji Oświatowej

⁹ Przy Szkole Podstawowej w Drzonowie, przy Szkole Podstawowej w Sępolnie Wielkim oraz przy Szkole Podstawowej Nr 2 w Białym Borze

Strategia nie była zmieniana co wg wyjaśnień Pawła Mikołajewskiego Burmistrza Białego Boru (dalej „Burmistrza”) wynikało „z wszechstronności i aktualności zapisów przyjętego opracowania. Ponadto Burmistrz wyjaśnił, że przedkładał, każdego roku, Radzie Miejskiej w Białym Borze raporty z przebiegu realizacji celów i kierunków działania ujętych w Strategii podczas sesji absolutoryjnych w formie załączników z realizacji budżetu, ze szczególnym uwzględnieniem inwestycji będących jednym z głównych elementów realizacji dokumentu.

Na koniec kadencji opublikowany został Biuletyn Informacyjny, w którym przedłożono raport z 4 lat realizacji Strategii, a od maja 2011 r. wydawany był również kwartalnik przedstawiający działania gminy związane z realizacją celów Strategii”. Burmistrz wyjaśnił, że do czasu niniejszej kontroli NIK nie dokonano sumarycznej oceny wskaźnikowej realizacji poszczególnych celów Strategii a podsumowanie w tym zakresie planowane jest na koniec 2015 r.”

(dowód: akta kontroli str. 31-33)

Na podstawie art. 90t ust. 1 ustawy o systemie oświaty Rada Gminy przyjęła¹⁰ Lokalny program wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży z terenu gminy Biały Bór. Celem głównym programu było wyrównanie szans edukacyjnych uczniów poprzez oferty zajęć dodatkowych rozwijających wiedzę i umiejętności, oferty zajęć w świetlicach, zajęcia rozwijające zainteresowania, zamiłowania. Program miała realizować i finansować ze środków własnych Gmina we współpracy ze szkołami.

(dowód: akta kontroli str. 26-28)

Rada Miejska w Białym Borze podjęła uchwały uszczegóławiające zasady realizacji powyższego Programu (m.in. uchwalane każdego roku Gminne Programy Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, regulamin udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów¹¹ określający sposób, formy i tryb udzielania stypendium oraz zasiłku szkolnego). Burmistrz wprowadził Regulamin przyznawania nagród Burmistrza Białego Boru dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjów, dla których organem prowadzącym jest gmina Biały Bór¹². W ramach uzyskanych rezultatów Z budżetu Gminy finansowano wydatki na stypendia socjalne oraz nagrody Burmistrza dla zdolnych uczniów. W ramach programu, przy wsparciu dodatkowych środków zrealizowano projekty, które dotyczyły m.in. indywidualizacji nauczania i wychowania w klasach II szkół podstawowych na terenie Gminy, kształcenia na odległość („wioska internetowa”), rozwijania zainteresowań i talentów dzieci i młodzieży z Gminy, budowy Centrum Edukacji Ekologicznej.

(dowód: akta kontroli str. 35-37)

Stosownie do wymogów określonych w art. 5a ust. 4 ustawy o systemie oświaty w kontrolowanym okresie Burmistrz przedkładał organowi stanowiącemu informacje o realizacji zadań oświatowych za rok szkolny 2010/2011, 2011/2012 oraz 2012/2013 w wymaganym terminie do 31 października każdego roku. Przedłożone informacje zawierały oprócz wyników sprawdzianów i egzaminów dla każdej ze szkół ogólną charakterystykę placówek, wykaz osiągnięć szkół w danym roku szkolnym, zorganizowanych imprez i spotkań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego, charakterystykę zajęć pozalekcyjnych, wykazy wykonanych remontów i modernizacji, źródła pozyskania dodatkowych środków finansowych oraz liczbę uczniów objętych pomocą materialną i socjalną. Integralną część dokumentacji stanowiły sprawozdania finansowe szkół obejmujące zbiorcze zestawienia poniesionych wydatków wg ich rodzajów.

(dowód: akta kontroli str. 38-71)

¹⁰ Uchwała nr XXXVII/264/2013 Rady Miejskiej w Białym Borze z dnia 30 października 2013 r.

¹¹ Uchwała nr IX/64/2011 Rady Miejskiej w Białym Borze z dnia 29 czerwca 2011 r.

¹² Zarządzenie nr 136/2013 Burmistrza Białego Boru z dnia 12 listopada 2013 r.

Diagnoza potrzeb warunkujących pełną realizację zadań oświatowych według wyjaśnień złożonych przez Burmistrza przeprowadzana była „poprzez analizę materiałów opracowanych przez dyrektorów szkół oraz informacji o stanie realizacji zadań oświatowych przedstawianych organowi stanowiącemu na podstawie art. 5a ust 4 ustawy o systemie oświaty za lata 2011/2012, 2012/2013 oraz 2013/2014.”

We wnioskach formułowanych w przedłożonych informacjach wskazywano, że w roku szkolnym 2010/2011 w szkołach prowadzonych przez Gminę o 26 zmalała liczba uczniów w porównaniu do roku szkolnego 2009/2010. W informacji przedłożonej w 2012 r. zwrócono również uwagę na malejącą liczbę uczniów (o 23 mniej w stosunku do roku szkolnego 2010/2011), małą liczbę uczniów w większości klas (średnia liczba 13 uczniów w klasie), zbyt małą liczbę uczniów przypadającą na 1 etat nauczycielski (średnio 7 uczniów) i na etat administracji i obsługi (średnio 18 uczniów), dużą liczbę godzin ponadwymiarowych (głównie wśród nauczycieli dyplomowanych i mianowanych – 82% w stosunku do ogólnej liczby), wskazującą w sprawozdaniu z wysokości średnich wynagrodzeń dla nauczycieli dyplomowanych na przekroczenie wynagrodzeń o 119.555,64 zł, dużą liczbę godzin płatnych zastępstw ok. 32 godziny tygodniowo oraz malejące wyniki egzaminów zewnętrznych. W informacji przedłożonej w 2013 r. przedstawiono materiały opracowane przez dyrektorów szkół dotyczące organizacji placówek oświatowych, stanu bazy, nakładów inwestycyjno-remontowych w obiektach oświatowych i ich wyposażeniu, stanu zatrudnienia i systemu doskonalenia zawodowego, wyników nauczania, osiągnięć uczniów, udziału w projektach lub zajęciach pozalekcyjnych. W 2013 r. w informacji nie sformułowano wniosków dotyczących stanu realizacji zadań oświatowych.

(dowód: akta kontroli str. 38-71, 73)

Gmina nie posiadała pisemnych wyników diagnozy potrzeb w zakresie kształcenia, wychowania i opieki dla uczniów. Burmistrz wyjaśnił, że w 2013 r. *diagnoza potrzeb w zakresie kształcenia, wychowania i opieki dla uczniów w przedszkolach, szkołach podstawowych i gimnazjach realizowana była na podstawie analizy arkusza oraz protokołu kontroli w zakresie wyboru podręczników przez nauczycieli publicznych gimnazjów, ustalenia zestawu podręczników i działań organizacyjnych dyrektorów tych gimnazjów umożliwiających obrót używanymi podręcznikami na terenie szkoły, arkusza kontroli w zakresie organizowania i realizowania zajęć rewalidacyjno-wychowawczych w publicznych przedszkolach, szkołach podstawowych, gimnazjach oraz publicznych i niepublicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych i ośrodkach rewalidacyjno-wychowawczych (za 2013 r.) oraz arkusza kontroli w zakresie organizacji zajęć rewalidacyjnych, w tym liczby godzin i rodzaju tych zajęć oraz ich zgodność z zaleceniami zawartymi w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego w uwagi na niepełnosprawność w szkole ogólnodostępnej.*

W latach 2011-2012 diagnoza potrzeb w zakresie kształcenia, wychowania i opieki dla uczniów w przedszkolach, szkołach podstawowych i gimnazjach prowadzona była m.in.: w oparciu o analizę wyników testów gimnazjalnych i sprawdzianów klas VI (dokumenty źródłowe znajdują się w siedzibach szkół), analizę danych przedstawianych przez dyrektorów szkół w SIO, w oparciu o analizę danych przedstawianych przez dyrektorów szkół w związku z opracowaniem "Sprawozdania z działalności gminnych placówek oświatowych w Białym Borze w roku szkolnym 2010-2011 i 2011-2012". Wnioski z przeprowadzonej diagnozy nie zostały sprecyzowane w formie pisemnego dokumentu, natomiast były one przekazywane i analizowane w trakcie comiesięcznych spotkań organu prowadzącego z dyrektorami szkół gminnych.

Ponadto dyrektorzy na bieżąco przekazują informacje oraz propozycje zmian, które są analizowane i wykorzystywane przy tworzeniu polityki oświatowej gminy.”

(dowód: akta kontroli str. 73-74, 78-79)

Stosownie do § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 listopada 2007 r. w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym¹³ naukę języka mniejszości narodowych, etnicznych lub języka regionalnego i naukę własnej historii i kultury w szkole organizuje odpowiednio dyrektor przedszkola lub szkoły na pisemny wniosek rodziców (prawnych opiekunów) składany na zasadzie dobrowolności. Burmistrz wyjaśnił, że „Gmina Biały Bór jest organem prowadzącym dla mniejszościowych szkół: Szkoły Podstawowej Nr 2 oraz Gimnazjum Nr 2 z wykładowym językiem ukraińskim. Diagnoza realizacji zadań oświatowych obu szkół mniejszościowych odbywa się poprzez analizę arkuszy organizacyjnych szkół”.

(dowód: akta kontroli str. 74)

W roku szkolnym 2011/12 w Gminie w grupie wiekowej 3 do 5 lat wychowaniem przedszkolnym objętych było 80 dzieci (42,5% dzieci zamieszkałych w Gminie). W kolejnych latach liczba wychowanków w wieku 3-5 lat ulegała zmianom i w roku szkolnym 2014/2015 było 84 dzieci (57,5%)¹⁴. W tym samym okresie odsetek dzieci w wieku 5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym zwiększył się z 53,2% do 94,7%¹⁵.

Liczba miejsc w przedszkolach w latach 2011-2014 wynosiła łącznie 172 a w roku szkolnym 2014/2015 została zwiększona do 214 w związku z uruchomieniem punktów przedszkolnych w Szkole Podstawowej w Sępolnie Wielkim (14 miejsc) oraz w Szkole Podstawowej w Drzonowie (28 miejsc).

(dowód: akta kontroli str.10, 95)

Spośród 57 dzieci¹⁶ urodzonych w 2008 r., 22 z nich rozpoczęło naukę w I klasie szkoły podstawowej. 11 dzieci urodzonych w I połowie 2008 r. nie podjęło nauki w szkole z powodu braku gotowości szkolnej potwierdzonej odroczeniem wydanym przez PPP – na wniosek rodziców. Wobec tych dzieci Gmina zapewniła obowiązek szkolny w klasach "0", w oddziałach przedszkolnych i przedszkolu. Spośród 27 dzieci urodzonych w II połowie 2008 r. żadne nie uczęszczało do klasy pierwszej. 14 z nich przebywało w przedszkolu i oddziałach przedszkolnych znajdujących się na terenie Gminy Biały Bór.

(dowód: akta kontroli str.97)

W okresie objętym kontrolą, wszystkie dzieci w wieku przedszkolnym zostały zakwalifikowane w postępowaniu rekrutacyjnym do placówek wychowania przedszkolnego prowadzonych przez Gminę.

(dowód: akta kontroli str. 10, 75)

W sprawie działań podjętych w celu objęcia większego odsetka dzieci w wieku 3-5 lat wychowaniem przedszkolnym Burmistrz wyjaśnił, że „w okresie od 01.09.2009 - 30.06.2011 r. w gminie funkcjonował dodatkowy Punkt Przedszkolny pn. „U misiaczka przedszkolaczka w Białym Borze”, dofinansowany ze środków PO KL.” W punkcie tym, edukacją przedszkolną objęto dzieci w wieku 3-5 lat. (...) W latach 2012 i 2013 bezskutecznie podejmowano próbę kolejnego aplikowania o środki na prowadzenie tego punktu przedszkolnego. Wychowanie przedszkolne jest realizowane w Przedszkolu Miejskim w Białym Borze (5 oddziałowe) oraz w 3 oddziałach przedszkolnych przy 3 szkołach podstawowych.”

(dowód: akta kontroli str. 74-75)

¹³ Dz. U. z 2014 r., poz. 263 j.t. (rozporządzenie w sprawie mniejszości narodowych)

¹⁴ W latach szkolnych 2012/2013 i 2013/2014 było odpowiednio 65 i 91 dzieci, tj. 36,1% i 57,2,2% dzieci zameldowanych na terenie Gminy.

¹⁵ W roku szkolnym 2012/2013 było 31 dzieci (51,7%) i w 2012/2014 było 49 dzieci (80,3%)

¹⁶ Zameldowanych na terenie Gminy Biały Bór

Zatrudnienie nauczycieli w szkołach prowadzonych przez Gminę w roku szkolnym 2009/2010 wynosiło 80,2 etatu i zmniejszało się w kolejnych latach do poziomu 67,4 etatu w roku szkolnym 2014/2015. Procentowy udział nauczycieli dyplomowanych w ogólnej liczbie nauczycieli na przestrzeni lat szkolnych 2009/2010 – 2014/2015 wzrósł od 50,5% w roku szkolnym 2009/2010 do 65,4% w roku szkolnym 2014/2015 (w przeliczeniu na etaty od 52,3% do 68,1%). Procentowy udział nauczycieli mianowanych podlegał w tym okresie wahaniom od 25,3% (23,7%) w roku szkolnym 2009/2010 poprzez 29% (25,6%) w roku szkolnym 2012/2013 do 21% (19,5%) w roku szkolnym 2014/2015. Łączny odsetek nauczycieli mianowanych i dyplomowanych w latach 2009/2010 – 2014/2015 wzrósł od 75,8% (77,5%) do 86,4% (87,6%).

(dowód: akta kontroli str. 98)

W sprawie sposobu diagnozowania potrzeb związanych z realizacją zadań w zakresie kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli Burmistrz wyjaśnił, że „w okresie objętym kontrolą diagnozowano potrzeby w zakresie kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli na podstawie dokumentów Plan Doskonalenia Zawodowego Nauczycieli Zespołu Szkół Nr 1 w Białym Borze im. H. Sienkiewicza na lata 2011-2016; Roczny Plan Doskonalenia Zawodowego Nauczycieli w Zespole Szkół Nr 2 w Białym Borze na rok 2012, 2013; Regulaminu Dofinansowania Form Doskonalenia Zawodowego Nauczycieli Zespołu Szkół Nr 2 w Białym Borze; wniosku o dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli zespołu Szkół Nr 2 w roku 2014.”

(dowód: akta kontroli str. 75)

W szkołach prowadzonych przez Gminę zapewniono uczniom możliwość korzystania z biblioteki szkolnej, świetlicy (z wyjątkiem Szkoły Podstawowej w Sępólnie Wielkim, gdzie z powodu małej liczby dzieci, które korzystają z zajęć świetlicowych nie wyodrębniono świetlicy, a jej funkcję spełniała czytelnia i biblioteka), pomieszczeń do nauki z niezbędnym wyposażeniem oraz zespołu urządzeń sportowych i rekreacyjnych¹⁷. Meble w klasach I – III spełniały warunki ergonomii (zapewniono możliwość regulacji wysokości stolikom a w sali 2/12 Zespołu Szkół Nr 1, salach 2 i 3 Zespołu Szkół Nr 2, salach 1, 4 i 5 Szkoły Podstawowej w Drzonowie zróżnicowano wielkościami). Szkoły posiadały wyposażenie i spełniały warunki określone w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół¹⁸, a także zapewniały bezpieczne i higieniczne warunki kształcenia określone w rozporządzeniu w sprawie bezpieczeństwa¹⁹. W szkołach podstawowych Zespołu Szkół Nr 1 zapewniono miejsca rekreacji²⁰. Wszyscy uczniowie w prowadzonych szkołach posiadali możliwość pozostawienia podręczników w pomieszczeniach szkolnych. Pomieszczenia sanitarnohigieniczne i sprzęt utrzymywano w stanie czystości i pełnej sprawności technicznej. Uczniom zapewniono bieżącą ciepłą i zimną wodę oraz środki higieny osobistej.

(dowód: akta kontroli str. 99-180)

Z ankiet skierowanych do dyrektorów zespołów szkół prowadzonych przez Gminę wynika, że zdarzały się przypadki gdy uczniowie w szkolnej bibliotece nie mieli do

¹⁷ Uczniowie Szkoły Podstawowej Nr 2 korzystają z hali sportowej oraz boiska przy Zespole Szkół Nr 1

¹⁸ Z wyjątkiem zalecenia 11 dotyczącego zapewnienia każdemu dziecku dostęp do osobnego komputera z podłączeniem do Internetu

¹⁹ Z wyjątkiem ogrodzenia terenu Zespołu Szkół Nr 1

²⁰ Sala rekreacyjna wyposażona w ramach programu Radosna Szkoła, plac zabaw na terenie przylegającym do budynku ZS Nr 1 zrealizowany w ramach projektu współfinansowanego przez Ministerstwo Sportu i Turystyki w ramach Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej, wiejski plac zabaw na terenie przylegającym do Szkoły Podstawowej w Drzonowie

dyspozycji książek lub czasopism niezbędnych do realizacji podstawy programowej, w salach lekcyjnych odczuwalne były niedobory tablic interaktywnych.

Składane do organu prowadzącego zapotrzebowania w zakresie remontów (modernizacji) zostały częściowo zrealizowane, natomiast zapotrzebowania w zakresie wzbogacenia wyposażenia pracowni w pomoce dydaktyczne lub sprzęt nie zostały zrealizowane.

(dowód: akta kontroli str. 186-191)

Diagnozowanie potrzeb w zakresie organizacji zajęć świetlicowych i pozalekcyjnych oraz warunków lokalowych, wyposażenia sal lekcyjnych, a także zapewniania bezpiecznych i higienicznych warunków kształcenia w prowadzonych szkołach i przedszkolach jak wyjaśnił Burmistrz odbywało się poprzez analizę dostępnych w szkołach regulaminów pracy świetlic, protokołów kontroli w zakresie zgodności z przepisami prawa organizacji pracy świetlicy szkolnej, arkuszy monitorowania stanu przygotowania szkoły do przyjęcia dziecka sześciolatniego do klasy pierwszej w związku z obniżeniem wieku obowiązku szkolnego, informacji o przygotowaniu szkoły do podjęcia uczniów wraz z przygotowaniem pod względem bezpieczeństwa i higieny pracy pracowników i uczniów za okres kontroli tj. 2011-2014 przygotowany przez szkoły dla których organem prowadzącym jest Gmina Biały Bór oraz protokołów kontroli dotyczących zapewnienia bezpiecznych warunków pobytu dziecka w szkole, bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów należących do szkoły, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, protokołów przeglądu technicznego budynków szkół.

(dowód: akta kontroli str. 75-76)

W informacjach o stanie realizacji zadań oświatowych składanych corocznie przez Burmistrza nie wskazywano na konkretne problemy lokalowe lub potrzeby w zakresie wyposażenia szkół i przedszkoli.

(dowód: akta kontroli str. 38-71)

Diagnozowanie potrzeb w zakresie zadań gminy związanych z pomocą materialną i wspieraniem edukacji uzdolnionych uczniów w szkołach i przedszkolach prowadzonych przez Gminę odbywało się na podstawie wniosków rodziców (pomoc materialna w ramach programu „Wyprawka Szkolna”) oraz w przypadku nagród Burmistrza czyli tzw. pomocy materialnej uczniom o charakterze motywacyjnym - na podstawie protokołów Komisji Stypendialnych przy szkołach i wniosków dyrektorów.

(dowód: akta kontroli str. 76-77)

Rada Miejska nie skorzystała z możliwości określonej w *art. 48 ust. 1 ustawy o systemie oświaty* i nie powołała rady oświatowej. Funkcję rady oświatowej wypełnia komisja ds. kultury, oświaty, zdrowia i opieki społecznej składająca się z radnych Rady Miejskiej w Białym Borze w oparciu o roczne plany jej pracy. Komisja ta realizowała m.in. zadania w zakresie badania potrzeb oświatowych (np. poprzez analizę finansową szkół za kolejne półrocza oraz analizę projektów uchwał oświatowych).

(dowód: akta kontroli str.73)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W wyniku oględzin Zespołu Szkół Nr 1 w Białym Borze przeprowadzonych w dniu 30 września 2014 r. stwierdzono, że teren okalający szkołę nie został ogrodzony. Stanowiło to naruszenie § 7 ust. 1 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa, według którego *teren szkoły i placówki ograda się*.

(dowód: akta kontroli str. 137-159)

Burmistrz wyjaśnił, że otoczenie obiektów Zespołu Szkół Nr 1 w Białym Borze stanowi zespół boisk sportowych, zielona hala sportowa, centrum edukacji ekologicznej, kompleks (internat, sala gimnastyczna) szkoły średniej. Dopiero w ostatnich latach w otoczeniu budynków oświatowych udało się wykonać chodniki, dojścia i place utwardzone. Teren szkoły nie został jeszcze ogrodzony z uwagi na brak środków finansowych w budżecie gminy. Jeśli tylko wskaźniki zadłużenia gminy pozwolą na wprowadzenie nowych inwestycji do budżetu gminy, ogrodzenie szkoły zostanie wykonane.

(dowód: akta kontroli str. 183)

2. Oględziny wybranych szkół wykazały, że liczba uczniów przekraczała liczbę stanowisk w pracowni komputerowej w Szkole Podstawowej w Drzonowie²¹ (10 stanowisk) oraz w Zespole Szkół Nr 1 w Białym Borze²² (2 pracownie po 10 stanowisk). Stosownie do wymogów określonych w do § 7 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie ramowych planów liczba uczniów w grupie nie może przekraczać liczby stanowisk komputerowych w pracowni komputerowej.

(dowód: akta kontroli str. 118-119, 140-141)

W powyższej sprawie Burmistrz wyjaśnił, że „(...) w chwili obecnej sytuacja finansowa gminy (wdrażany program naprawczy) nie pozwala na przebudowę pracowni komputerowej, w taki sposób aby każdy uczeń miał dostęp do osobnego komputera z podłączeniem do Internetu.,,

(dowód: akta kontroli str. 184)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

NIK zwraca uwagę, że oględziny wyposażenia pracowni komputerowych w Zespole Szkół Nr 1 w Białym Borze²³ (2 pracownie po 10 stanowisk) wykazały, iż nie zapewniono uczniom klas I-III zalecanych warunków. Stosownie do zalecanych warunków i sposobu realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkół podstawowych określonych w załączniku nr 2 do cyt. wyżej rozporządzenia w sprawie podstawy programowej zaleca się, aby podczas zajęć uczeń miał do swojej dyspozycji osobny komputer z dostępem do Internetu.

(dowód: akta kontroli str. 118-119, 140-141)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie²⁴ mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

1.2. Planowanie i finansowanie wydatków na realizację zadań oświatowych wydatków na realizację zadań oświatowych

Stosownie do uregulowań określonych w art. 234 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych²⁵ Rada Miejska w Białym Borze uchwałą nr XLVIII/382/10 z dnia 6 października 2010 r. ustaliła Tryb prac nad projektem uchwały budżetowej Gminy Biały Bór. Dyrektorzy szkół stosownie do określonej procedury przygotowywali wstępne projekty planów finansowych stanowiących szacunek kosztów realizacji zadań oświatowych. Po przyjęciu projektu budżetu Gminy i określeniu kwot przeznaczonych na finansowanie tych zadań przedkładali projekty planów finansowych, które następnie po uwzględnieniu w uchwale budżetowej stanowiły podstawę do ujęcia zaplanowanych wydatków w budżecie Gminy. Przy

²¹ w pracowni komputerowej znajduje się 10 stanowisk a zajęcia komputerowe prowadzone są dla oddziału klasy IV o liczebności 12 uczniów oraz klasy VI – 15 uczniów przekraczającej liczbę stanowisk

²² pracownie komputerowe posiadają po 10 stanowisk – zajęcia dla uczniów w klasie Va odbywają się w dwóch grupach po 12 i 13 uczniów, w klasach Vb, VI a i VI b oraz IA, IB, IIA i IIB Gimnazjum odbywają się bez podziału na grupy przy liczebności oddziałów odpowiednio 18, 15, 15, 22, 21, 21 i 24 uczniów

²³ pracownie komputerowe posiadają po 10 stanowisk – zajęcia dla uczniów klas I - III odbywają się bez podziału na grupy a liczebność oddziałów I a i I b wynosiła po 24 uczniów, II a i II b 16 i 11 uczniów, III a i III b 18 i 16 uczniów,

²⁴ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen cząstkowych dotyczących działalności w badanym obszarze: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny cząstkowej według proponowanej skali byłoby niemożliwe lub nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, należy zastosować ocenę opisową.

²⁵ Dz. U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.

planowaniu budżetu na 2014 r. plany finansowe szkół zostały uwzględnione w układzie wykonawczym budżetu Gminy Biały Bór na 2014 r. ustalonym zarządzeniem nr 1/2014 Burmistrza Białego Boru z dnia 2 stycznia 2014 r. w sprawie zatwierdzenia układu wykonawczego budżetu Gminy Biały Bór na 2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 192-215)

Podstawowym źródłem finansowania zadań oświatowych była część oświatowa subwencji ogólnej z budżetu państwa. Dochody z tego źródła w latach 2011-2013 i do końca sierpnia 2014 r. utrzymane były na zbliżonym poziomie i wyniosły odpowiednio: 5.580 tys. zł (96,3% wpływów ogółem z budżetu państwa); 5.475 tys. zł (96,8%); 5.505 tys. zł (94,6%) i 3.907 tys. zł (96,2%). Ustalone przez Ministerstwo Edukacji kwoty subwencji wpływały do budżetu Gminy w pełnej wysokości.

W 2011 roku Gmina otrzymała ze środków rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej kwotę 79,6 tys. zł na dofinansowanie wydatków związanych z przeprowadzeniem remontów bieżących, w tym mających na celu likwidację barier architektonicznych. W 2013 r. ze środków rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej Gmina otrzymała 38,7 tys. zł na dofinansowanie kosztów związanych z wypłatą odpraw dla nauczycieli zwalnianych w trybie art. 20 Karty Nauczyciela, a także nauczycieli przechodzących na emeryturę na podstawie art. 88 Karty Nauczyciela.

(dowód: akta kontroli str. 216, 225, 231, 239, 246)

Drugim źródłem finansowania były dotacje celowe z budżetu państwa z przeznaczeniem na zadania własne, które w ww. latach wynosiły: 361,7 tys. zł (60,0% planu po zmianach); 178,9 tys. zł (100%); 248,6 tys. zł (8,6%) i 153,2 tys. zł (61,6%). Dotacje te przeznaczone były głównie na stypendia o charakterze socjalnym dla uczniów, zakup pomocy dydaktycznych na place zabaw w ramach programu rządowego „Radosna Szkoła”, na Wyprawkę szkolną, na wychowanie przedszkolne oraz na zakup podręczników szkolnych. W 2013 r. Gmina otrzymała dotację ze środków NFOŚiGW w kwocie 67,3 tys. zł z przeznaczeniem na realizację inwestycji „Likwidacja barier architektonicznych w Szkole Podstawowej w Drzonowie”. Środki dotacji zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem, a całkowita wartość projektu wyniosła 121,8 tys. zł

(dowód: akta kontroli str. 218, 248-251)

Rady Rodziców funkcjonujące przy Zespole Szkół Nr 1 oraz Zespole Szkół Nr 2 dysponowały rocznie kwotami około 1.000 zł i 3.200 zł. Powyższe środki nie były wykorzystywane do finansowania bieżących wydatków szkół. Ze środków tych finansowano zakup nagród dla uczniów na zakończenie roku szkolnego oraz organizację zabaw i uroczystości szkolnych.

(dowód: akta kontroli str. 265)

Otrzymane w 2013 r. środki z UE w kwocie 318,9 tys. zł stanowiły refinansowanie części wydatków poniesionych przez Gminę w 2011 r. na termomodernizację budynku Szkoły Podstawowej Zespołu Szkół Nr 2 w Białym Borze w związku z realizacją projektu „Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej na terenie powiatów białogardzkiego, drawskiego, kołobrzесьkiego, koszalińskiego, szczecineckiego i świdwińskiego” finansowanego z Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, Priorytet IX na podstawie umowy partnerskiej zawartej w 2010 r. z Powiatem Szczecineckim.

(dowód: akta kontroli str. 216-217, 252-255)

Dochody ogółem Gminy w latach 2011-2013 i do 31.08.2014 r. wyniosły odpowiednio: 26.280,3 tys. zł, 25.925,8 tys. zł, 24.372 tys. zł i 32.353²⁶ tys. zł. Udział dochodów części ogólnej subwencji oświatowej w dochodach ogółem wynosił w kolejnych latach odpowiednio 21,23%, 21,12%, 22,59% i 15,70%.

(dowód: akta kontroli str. 256)

²⁶ Plan dochodów gminy wg stanu na dzień 31 sierpnia 2014 r.

Wielkość zaplanowanych środków na realizację zadań oświatowych w latach 2011-2014 wynosiła odpowiednio: 8.458 tys. zł, 7.648 tys. zł, 7.984 tys. zł i 8.101 tys. zł, z czego wydatkowano odpowiednio: 8.312 tys. zł (98,3%), 7.646 tys. zł (99,9%), 7.898 tys. zł (98,9%) i 5.275 tys. zł wg stanu na 31.08.2014 r. (65,1%). Największy udział w wydatkach oświatowych miały wydatki bieżące: 7.284 tys. zł (87,6%), 7.305 tys. zł (95,5%), 7.480 tys. zł (94,7%) i 5.019 tys. zł (95,1%) w tym głównie na:

- wynagrodzenia wraz z pochodnymi: 5.428 tys. zł (74,5% wydatków bieżących), 5.653 tys. zł (77,4%), 5.799 tys. zł (77,5%) i 4.060 tys. zł (80,9%),
- dowożenie uczniów: 308 tys. zł (4,2%), 336 tys. zł (4,6%), 283 tys. zł (3,8%) i 222 tys. zł (4,4%),
- kształcenie i doskonalenie zawodowe nauczycieli: 12 tys. zł (0,17%), 9 tys. zł (0,13%), 3 tys. zł (0,04%) i 2 tys. zł (0,04%).

(dowód: akta kontroli str. 257)

Środki otrzymane w latach 2011-2013 w ramach części oświatowej subwencji ogólnej w kwotach odpowiednio: 5.580 tys. zł, 5.475 tys. zł i 5.506 tys. zł zostały wykorzystane w całości. Wydatki poniesione na zadania subwencionowane (6.306 tys. zł, 6.273 tys. zł i 6.449 tys. zł) przekraczały otrzymane środki subwencji, które stanowiły 88,5%, 87,3% i 85,4% wydatkowanych środków na zadania subwencionowane.

(dowód: akta kontroli str. 258)

Relacja wydatków na zadania oświatowe ogółem, wynoszących w latach 2011-2013 odpowiednio: 8.31 tys. zł, 7.646 tys. zł, 7.898 tys. zł i do 30.08.2014 r. 8.102 tys. zł do wydatków ogółem Gminy (29.532 tys. zł, 27.689 tys. zł, 25.694 tys. zł i 31.625²⁷ tys. zł) wynosiła 28,2%, 27,6%, 30,7% i 25%. Relacja wydatków na zadania subwencionowane (6.306 tys. zł, .273 tys. zł, .449 tys. zł i 6.34 tys. zł), w odniesieniu do wydatków ogółem wynosiła: 27,4%, 22,7%, 25,1% i 20,1%.

(dowód: akta kontroli str. 259)

Wydatki majątkowe w działach: 801 (oświata i wychowanie) i 854 (edukacyjna opieka wychowawcza) wyniosły: 720 tys. zł w 2011 r., 112 tys. zł w 2013 r. i 421 tys. zł w 2014 r., co stanowiło 9,5%, 3,9% i 5,8% wydatków majątkowych ogółem (7.557 tys. zł, 2.841 tys. zł i 7.283 tys. zł) oraz 8,67%, 1,4% i 5,2% wydatków na oświatę ogółem (8.312 tys. zł, 7.898 tys. zł i 8.101 tys. zł).

Wydatki majątkowe przeznaczono w 2011 r. na termomodernizację Zespołu Szkół Nr 2 w Białym Borze (576 tys. zł) oraz Szkoły Podstawowej w Sępólnie Wielkim (144 tys. zł), w 2013 r. na likwidację barier architektonicznych w Szkole Podstawowej w Drzonowie (112 tys. zł).

(dowód: akta kontroli str. 14, 248-255, 260)

W okresie objętym kontrolą na realizację zadań oświatowych Gmina przeznaczyła - bez środków z UE i dotacji - środki²⁸ w kwotach: 5.580 tys. zł, 5.475 tys. zł, 5.506 tys. zł i 5.079 tys. zł. Różnica pomiędzy poniesionymi wydatkami na oświatę ogółem (8.312 tys. zł, 7.646 tys. zł, 7.898 tys. zł i 8.101 tys. zł), a otrzymanymi środkami z części oświatowej subwencji ogółem wyniosła odpowiednio o 2.732 tys. zł, 2.171 tys. zł, 2.392 tys. zł oraz 3.023 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 261)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

²⁷ Plan wydatków gminy wg stanu na dzień 31 sierpnia 2014 r.

²⁸ Otrzymywane środki z części oświatowej subwencji ogólnej, naliczane algorytmem przez Ministerstwo Edukacji Narodowej, nie zabezpieczają potrzeb w zakresie wykonania zadań oświatowych ciężących na Gminie.

2. Wykorzystanie środków budżetowych na realizację zadań oświatowych

Opis stanu faktycznego

2.1. Wydatki ponoszone przez Gminę na realizację wybranych zadań oświatowych

W okresie objętym kontrolą nie uległa zmianie liczba szkół i placówek oświatowych. Dokonana zmiana dotyczyła obniżenia poziomu organizacyjnego, w wyniku której z dniem 31.08.2013 r. Szkoła Podstawowa w Drzonowie oraz Szkoła Podstawowa w Sępólnie Wielkim zostały przekształcone ze szkół samodzielnych na filie Szkoły Podstawowej Nr 1 w Białym Borze wchodzącej w skład Zespołu Szkół Nr 1 w Białym Borze.

(dowód: akta kontroli str. 266-271)

W okresie objętym kontrolą liczba uczniów (wychowanków) zmniejszyła się z 662 w roku szkolnym 2011/2012 do 602 w roku szkolnym 2014/2015

(dowód: akta kontroli str. 264)

Przeciętne roczne wydatki bieżące poniesione na kształcenie jednego ucznia w szkołach prowadzonych przez Gminę²⁹ w roku szkolnym 2011/2012 wyniosły 14,7 tys. zł, w 2012/2013 15,4 tys. zł i w 2013/2014 r. 15, 3 tys. zł

(dowód: akta kontroli str.355)

Zgodnie z wymogiem określonym w § 3 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa, dyrektorzy szkół dokonywali kontroli zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów należących do szkoły lub placówki, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki. W złożonych Burmistrzowi dokumentach z lat 2011-2014 nie zgłaszali potrzeb związanych z poprawą warunków lokalowych oraz stanu bezpieczeństwa w placówkach oświatowych³⁰. Każdorazowo przed rozpoczęciem roku szkolnego dyrektorzy informowali, że szkoły są przygotowane do podjęcia edukacji uczniów oraz są przygotowane pod względem bezpieczeństwa i higieny pracy pracowników i uczniów.

(dowód: akta kontroli str. 356-357)

W latach 2009-2011 Gmina przeprowadziła termomodernizację³¹ Przedszkola Miejskiego (2009), Szkoły Podstawowej w Drzonowie (2010), Szkoły Podstawowej w Sępólnie Wielkim (2011) oraz Szkoły Podstawowej Nr 2 (2011), a w 2014 r. jej remont³². Ze środków PFRON wykonano pochylnię dla osób niepełnosprawnych oraz remont sanitariatów w budynku Szkoły Podstawowej w Sępólnie Wielkim (2011), wybudowano podjazd i chodnik przed szkołą oraz wymieniono wykładziny na korytarzach w Szkole Podstawowej w Drzonowie (2013). W 2013 r. wybudowano chodniki i ogrodzenie Przedszkola Miejskiego w Białym Borze.

(dowód: akta kontroli str. 358)

Wyniki testów i sprawdzianów zostały przedstawiane w sprawozdaniach z działalności gminnych placówek oświatowych w latach 2011-2013. Magdalena Rajnert, Inspektor ds. oświaty, promocji i turystyki oświadczyła, że nie sporządzała zestawień wyników egzaminów prowadzonych przez Gminę szkół z wynikami szkół w gminie/powiecie/województwie/kraju, jak również wyników sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych. Nie prowadziła również analiz wyników sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych w szkołach w kontekście wieloletnim. Dodać należy, że pracownik na stanowisku ds. oświaty nie ukończył żadnej formy kształcenia i doskonalenia z zakresu analizy i oceny wyników egzaminów zewnętrznych.

(dowód: akta kontroli str. 38-40, 360-361)

²⁹ Do wycień przyjęto liczbę uczniów wykazaną w SIO wg stanu na 30 września danego rok

³⁰ W protokołach ZS Nr 1 odnotowano, że teren szkoły nie jest ogrodzony.

³¹ W ramach projektu realizowanego przez powiat szczeciński ze środków NFOŚiGW

³² Ze środków Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji

Burmistrz nie dokonywał oceny szkół i ich dyrektorów na podstawie uzyskiwanych przez uczniów wyników sprawdzianów i egzaminów.

(dowód: akta kontroli str. 361)

W celu poprawy wyników dydaktycznych Gmina realizowała w okresie 01.09.2011 – 30.06.2012 r. – projekt³³ pn. „Indywidualizacja nauczania i wychowania w klasach I-III szkół podstawowych na terenie gminy Biały Bór”. Z inicjatywy organu prowadzącego, w ramach w/w projektu zwiększono liczbę zajęć dodatkowych w Szkole Podstawowej Nr 1 w Białym Borze oraz dwóch wiejskich szkołach podstawowych: w Drzonowie oraz w Sępolnie Wielkim.

(dowód: akta kontroli str. 359)

W okresie objętym kontrolą do szkół gminnych uczęszczali uczniowie z orzeczeniami i opiniami z publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, z tego: 268 w roku szkolnym 2011/2012, 196 w roku szkolnym 2012/2013 oraz 92 w roku szkolnym 2013/2014. Wszyscy uczniowie otrzymali pomoc w formie zajęć dodatkowych, w wymiarze tygodniowym wynoszącym: 187 godzin w roku szkolnym 2011/2012, 182 godziny w roku szkolnym 2012/2013 i 96 godzin w roku szkolnym 2013/2014. W ramach zajęć rewalidacyjnych prowadzono nauczanie indywidualne, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, logopedyczne oraz inne o charakterze terapeutycznym. Wszystkim uczniom zapewniono dodatkowe zajęcia rozwijające zainteresowania: koła informatyczne, przedmiotowe, artystyczne, sportowe, turystyczno-krajoznawcze oraz zajęcia wokalne i koła teatralne.

(dowód: akta kontroli str. 362-364)

W okresie objętym kontrolą wszystkie dzieci posiadające opinie i orzeczenia publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych były objęte nauczaniem indywidualnym (7 uczniów w roku szkolnym 2011/2012, 6 uczniów w roku szkolnym 2012/2013 oraz 1 uczeń w roku szkolnym 2013/2014)

(dowód: akta kontroli str. 362-364)

W okresie objętym kontrolą dyrektorzy szkół nie występowali o finansowanie dodatkowych zajęć edukacyjnych.

(dowód: akta kontroli str. 366)

W latach szkolnych 2011/2012 oraz 2012/2013 w Przedszkolu Miejskim były prowadzone zajęcia dodatkowe z języka angielskiego płatne przez rodziców. Na tych zajęciach uczestniczyło odpowiednio 59 i 61 dzieci. W roku szkolnym 2013/2014 zajęcia z języka angielskiego prowadzone są dla 97 dzieci.

(dowód: akta kontroli str. 365)

Na podstawie badań ankietowych dyrektorów szkół ustalono, że we wszystkich szkołach zorganizowana została opieka świetlicowa dla wszystkich chętnych z tym, że w Zespole Szkół Nr 1 wskazano przypadki kiedy liczba uczniów w grupie świetlicowej podczas zajęć przekraczała 25 osób. Czas pracy świetlicy uwzględniał potrzebę zapewnienia opieki uczniom w okolicznościach wynikających z rozkładu dojazdów do szkół oraz potrzeb rodziców. Dla uczniów najzdolniejszych przez część roku zorganizowano zajęcia pozalekcyjne³⁴.

(dowód: akta kontroli str. 186-191)

3. Wydatki na wynagrodzenia - wraz z pochodnymi - nauczycieli wzrosły z kwoty 3.674 tys. zł w 2009 r. do 4.606 tys. zł (19,3%) w 2013 r., a ich udział w bieżących wydatkach ogółem na oświatę wzrósł z 70,6% do 74,5%. Na dzień 31.08.2014 r. na

³³ Finansowany ze środków POKL

³⁴ Inne niż zaplanowane kółka zainteresowań

wynagrodzenia nauczycieli wydatkowano 3.296 tys. zł, tj. 77,2% wydatków bieżących na oświatę ogółem (.256 tys. zł)³⁵.

Wydatki na płace wszystkich pracowników zatrudnionych w oświacie (w tym nauczycieli) wzrosły z kwoty 4.598 tys. zł w 2009 r. do 5.799 tys. zł (22,9%) w 2013 r., a ich udział w wydatkach bieżących ogółem na oświatę wzrósł w tym okresie z 56,4% do 59,2%. Na dzień 31.08.2014 r. na ww. wynagrodzenia wydatkowano 4.060 tys. zł, tj. 77,2% wydatków bieżących ogółem³⁶.

(dowód: akta kontroli str. 367)

Zasady przyznawania wynagrodzeń dla nauczycieli pracujących w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę ustalone zostały w Regulaminie³⁷, w którym w którym określono, m.in.:

- wysokość stawek dodatków: funkcyjnego, motywacyjnego,
- obliczanie wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw dla nauczycieli,
- szczegółowe zasady przyznawania i wypłacania nauczycielom dodatku mieszkaniowego,
- sposób podziału środków na nagrody dla nauczycieli, wysokość nagród, kryteria przyznawania nagród, tryb zgłaszania kandydatów do nagród i tryb przyznawania nagród.

Wysokość środków finansowych przeznaczonych na dodatki motywacyjne, w przeliczeniu na jeden etat, ustalono w Regulaminie na 3% dla nauczycieli i 20% dla dyrektorów. Wysokość dodatku motywacyjnego dla nauczyciela ustala dyrektor szkoły, a dla dyrektora Burmistrz Białego Boru. Fundusz nagród dla nauczycieli tworzy się w budżecie Gminy w wysokości 1,5% planowanych rocznych wynagrodzeń osobowych. Regulamin został uzgodniony z Międzyzakładową Organizacją Związkową NSZZ „Solidarność” przy Gimnazjum Nr 1 w Białym Borze.

(dowód: akta kontroli str. 368-380)

W okresie objętym kontrolą dodatki uzupełniające do wynagrodzeń nauczycieli każdorazowo wypłacano nauczycielom mianowanym: 4.638,71 zł za 2011 r., 19.861,49 zł za 2012 r. oraz 7.333,56 zł za 2013 r. Ponadto za 2012 r. dodatki uzupełniające wypłacono nauczycielom stażystom 1.302,26 zł oraz za 2011 r. nauczycielom kontraktowym 580,06 zł i stażystom 2.060,84 zł.

(dowód: akta kontroli str. 381-390)

Magdalena Rajnert Inspektor ds. Oświaty w złożonym oświadczeniu podała, że w celu zmniejszenia (próby wyeliminowania) sytuacji nieosiągnięcia średniej wysokości wynagrodzeń nauczycieli (...) we współpracy z Dyrektorami Zespołów Szkół dokonała szczegółowej analizy arkuszy organizacyjnych szkół (w tym rozkładu godzin pracy nauczycieli, pod kątem „dopełnienia” do wymaganego pensum) i w 2013 r. niedobór w wynagrodzeniach dla nauczycieli wyniósł 7.333,56 zł i dotyczył tylko nauczycieli mianowanych. Jej zdaniem planowana analiza arkuszy na kolejne lata pozwoli jeszcze bardziej obniżyć niedobory.

(dowód: akta kontroli str. 392)

W latach 2011 i 2012 w budżecie Gminy wyodrębniono, stosownie do art. 70a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela³⁸, środki na doskonalenie zawodowe nauczycieli w wymaganej wysokości 1% planowanych rocznych środków na wynagrodzenia osobowe. W latach 2013 i 2014 środki te wyodrębniono

³⁵ W latach 2010-2012 było to: 4.116 tys. zł, 4.356 tys. zł i 4.513 tys. zł, tj. 68,9%, 71,5% i 73,9 wydatków bieżących.

³⁶ W latach 2010-2012 było to: 5.187 tys. zł, 5.428 tys. zł i 5.653 tys. zł, tj. 54,74%, 57,4% i 59,0% wydatków bieżących.

³⁷ Uchwała Nr XXX/235/09 Rady Miejskiej w Białym Borze z dnia 26 marca 2009 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w szkołach prowadzonych przez gminę Biały Bór, przyznawania nagród dla nauczycieli i dyrektorów e specjalnego funduszu nagród wyodrębnionego w budżecie gminy Biały Bór zmieniona uchwałą nr XXV/197/2012 z dnia 31 grudnia 2012 r.

³⁸ Dz. U. z 2014 r., poz. 191 j.t. (Karta Nauczyciela)

w niższych kwotach, tj. 0,76% i 0,90% planowanego funduszu wynagrodzeń osobowych nauczycieli na te lata.

Kwoty zaplanowanych środków na kształcenie i doskonalenie zawodowe nauczycieli w okresie objętym kontrolą wynosiły odpowiednio: 34,8 tys. zł, 36,4 tys. zł, 28,3 tys. zł oraz 32,5 tys. zł, a ich wykorzystanie: 12,1 tys. zł (34,8%), 9,4 tys. zł (25,9%), 3,3 tys. zł (11,6%) i do 31.08.2014 r. 1,9 tys. zł (6,0% planu na 2014 rok).

(dowód: akta kontroli str. 393, 400, 402, 404, 408)

Jako przyczynę niewykorzystania środków na kształcenie i doskonalenie nauczycieli dyrektorzy szkół wskazywali na: posiadanie przez zatrudnionych nauczycieli pełnych kwalifikacji, nie uruchamianie przez wyższe uczelnie funkcjonujące w pobliżu nowych atrakcyjnych kierunków studiów, odwoływanie szkoleń przez organizatorów ze względu na małą liczbę osób chętnych do podjęcia nauki, brak odpowiednich ofert szkoleniowych oraz brak zainteresowania ze strony nauczycieli uczestnictwem w krótkich formach szkoleniowych.

(dowód: akta kontroli str. 396)

Anna Dobrzańska Skarbnik Gminy wyjaśniła, że przyczyną wyodrębnienia środków na doskonalenie zawodowe nauczycieli w 2013 i 2014 r. kwoty niższej niż 1% planowanego funduszu wynagrodzeń nauczycieli była możliwość dopuszczona przepisami art. 14 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2012 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej³⁹ oraz art. 9 pkt 1 ustawy z dnia 8 listopada 2013 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej⁴⁰ w 2013 r. i 2014 r. wyodrębnienia środków na doskonalenie zawodowe nauczycieli w kwocie niższej niż 1%, jednak nie mniej niż 0,5% planowanych rocznych środków na wynagrodzenia.

(dowód: akta kontroli str. 394-395)

W okresie objętym kontrolą 5 nauczycieli Zespołu Szkół Nr 1 (w tym filii w Drzonowie i Sępolnie Wielkim) oraz 1 nauczyciel Zespołu Szkół Nr 2 ukończyło różne formy kształcenia i doskonalenia zawodowego. Nauczycielom tym powierzano prowadzenie zajęć edukacyjnych zgodnie z tymi kwalifikacjami.

(dowód: akta kontroli str. 397-399, 409)

W latach 2011-2013 wydatki Gminy na zadania w zakresie wychowania przedszkolnego wynosiły odpowiednio: 618,9 tys. zł, 736,9 tys. zł i 770,7 tys. zł, z czego w latach 2011-2013 otrzymano subwencje w kwotach 50,7 tys. zł (8,2%), 66,9 tys. zł (9,1%) i 134,0 tys. zł (17,4%). W 2013 r. na część wydatków w kwocie 53,5 tys. zł (6,9%) uzyskano dotację z budżetu państwa. W 2014 r. (do 31.08) wydatki na zadania w zakresie wychowania przedszkolnego wyniosły 348,6 tys. zł, z czego 106,3 tys. zł (17,9%) pokryto z dotacji pochodzącej z budżetu państwa.

W latach 2011-2012 i do 31 sierpnia 2013 r. opłatę za pobyt dziecka w przedszkolu ponad podstawę programową pobierano w wysokościach określonych uchwałą Rady Miejskiej z 2011 r.⁴¹. Od 1 września 2013 roku, zgodnie z art.14 ust 5a ustawy o systemie oświaty, opłata ta wynosi 1 zł za godzinę zajęć. Uchwała Rady Miejskiej w tej sprawie została podjęta w dniu 30 czerwca 2014 r.⁴², tj. zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw⁴³.

³⁹ Dz.U. z 2012 r. poz. 1456

⁴⁰ Dz.U. z 2013 r. poz. 1645

⁴¹ Uchwała nr IX/65/2011 Rady Miejskiej w Białym Borze z dnia 29 czerwca 2011 r. w sprawie opłat za usługi wykraczające poza podstawę programową świadczone przez Publiczne Przedszkole Miejskie w Białym Borze

⁴² Uchwała nr XLV/320/2014 Rady Miejskiej w Białym Borze z dnia 30 czerwca 2014 r. w sprawie ustalenia odpłatności za świadczenia wykraczające poza podstawę programową wychowania przedszkolnego udzielane przez publiczne przedszkole miejskie w Białym Borze.

⁴³ Dz. U. z 2013 r. poz. 827 ze zm.

Na kształcenie jednego wychowanka w przedszkolach prowadzonych przez Gminę wydatkowano średniorocznie (w latach szkolnych 2011/2012; 2012/2013 i 2013/2014) odpowiednio: 384,6 tys. zł, 419,7 tys. zł i 448,2 tys. zł. Przeciętny roczny koszt kształcenia jednego wychowanka (147, 135 i 132 dzieci) wyniósł odpowiednio: 2,6 tys. zł; 3,1 tys. zł i 3,4 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 355, 411)

Stosownie do art. 17 ust. 3 ustawy o systemie oświaty w roku szkolnym 2014/2015 gmina zapewniła dowóz wszystkim 283 uprawnionym uczniom z terenu Gminy, tj. 33 uczniom kl. „0” (przedszkola i oddziały przedszkolne), 129 uczniom szkół podstawowych oraz 94 gimnazjalistom.

Gmina nie posiadała własnych środków transportu w celu wypełnienia obowiązku zapewnienia uprawnionym uczniom bezpłatnego dowożenia do szkół. Dowóz uczniów realizowany był w ramach wykonywanej przez przewoźnika komunikacji regularnej w oparciu o imienne bilety miesięczne, z którym podpisano umowę na świadczenie usługi dowozu w roku szkolnym 2014/2015 i 2015/2016 na kwotę 282.508,34 zł. (umowa 99/2014⁴⁴). Zgodnie z warunkami umowy przewoźnik był odpowiedzialny za bezpieczeństwo przewożonych uczniów i dzieci od przystanku autobusowego do szkoły i z powrotem poprzez nałożony obowiązek zatrudnienia opiekunów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo uczniów⁴⁵ podczas przewozu, wsiadania do autobusu i wysiadania z autobusu oraz przechodzenia przez jezdnię.

W latach 2011-2013 i do 31.08.2014 r. wydatki na dowożenie uczniów do szkół prowadzonych przez Gminę wyniosły odpowiednio: 308 tys. zł, 336 tys. zł, 283 tys. zł i 222 tys. zł. W okresie objętym kontrolą w Gminie nie wystąpiły zmiany w organizacji dowożenia uczniów do szkoły.

(dowód: akta kontroli str. 291, 313, 332, 345, 412, 429-439)

W okresie objętym kontrolą Gmina nie udzielała dotacji szkołom i placówkom oświatowym prowadzonym przez podmioty inne niż jst.

(dowód: akta kontroli str. 13)

Na terenie Gminy w ramach Zespołu Szkół Nr 2 funkcjonowała Szkoła Podstawowa Nr 2 (SP Nr 2) w Białym Borze oraz Gimnazjum Nr 2 w Białym Borze, dla których organem prowadzącym była Gmina Biały Bór. Były to dzienne, bezobwodowe i ogólnodostępne szkoły z ukraińskim językiem nauczania. Wg stanu na 30.09.2014 r. do SP Nr 2 uczęszczało 14 uczniów, a do Gimnazjum Nr 2 32 uczniów. Wszyscy uczniowie należeli do mniejszości narodowej.

(dowód: akta kontroli str. 413)

W okresie objętym kontrolą Gmina otrzymała zwiększoną kwotę subwencji ogólnej z tytułu realizacji zadań w dziedzinie oświaty na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługujących się językiem regionalnym odpowiednio w kwotach 674,3 tys. zł, 648,1 tys. zł, 972,7 tys. zł i 821,1 tys. zł, którą przekazywała w całości do Zespołu Szkół Nr 2.

(dowód: akta kontroli str. 414-415)

Na zajęcia określone w rozporządzeniu w sprawie mniejszości narodowych wydatkowano w 2011 r. 153,5 tys. zł, w 2012 r. 144,2 tys. zł, w 2013 r. 163,5 tys. zł oraz w okresie do 31.08.2014 r. 132,2 tys. zł. Liczba i zakres tych zajęć zgodna była z wymogami określonymi w § 8a. ust. 1 powyższego rozporządzenia

(dowód: akta kontroli str. 417)

Ze środków rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej z tytułu realizacji zadań w dziedzinie oświaty na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych oraz

⁴⁴ Umowa nr 99/2014 z 22.08.2014 r. zawarta z Przedsiębiorstwem Komunikacji Samochodowej w Szczecinku Sp. z o.o. na okres od 1 września 2014 r. do 30 czerwca 2016 r.

⁴⁵ W każdym autobusie i na wszystkich liniach

społeczności posługujących się językiem regionalnym Gmina otrzymała w 2012 r. kwotę 56,7 tys. zł, w tym 15,0 tys. zł z przeznaczeniem na zapłatę przez Zespół Szkół Nr 2 składek rentowych od wynagrodzeń w związku ze wzrostem wysokości składki w 2012 r. wydatkowaną w 100%.

(dowód: akta kontroli str. 414, 416)

Na sfinansowanie zadań oświatowych innych niż wymienione w pkt 1-3.7 w latach 2011 – 2013 przeznaczono z budżetu Gminy odpowiednio 856,9 tys. zł, 87,9 tys. zł i 134,7 tys. zł, a w 2014 r. (do 31.08.) 419,2 tys. zł. Dotyczyły one m.in. finansowania remontów w szkołach, wyjazdów dzieci na wycieczki edukacyjne, dowóz uczniów niepełnosprawnych, opłat za dzieci w przedszkolach poza gminą.

(dowód: akta kontroli str. 13-14)

W latach 2011 – 2012 Gmina realizowała projekt „Indywidualizacja nauczania i wychowania w klasach I-III szkół podstawowych na terenie gminy Biały Bór”, w wyniku którego uzyskała dofinansowanie w wysokości 134.866,50 zł, które zostało przeznaczone na dodatkowe zajęcia edukacyjne w SP nr 1 w Białym Borze, SP w Drzonowie i SP w Sępolnie Wielkim oraz doposażenie bazy dydaktycznej szkół podstawowych na terenie gminy. Celem projektu było wsparcie indywidualnego rozwoju uczniów klas I-III szkół podstawowych funkcjonujących w gminie Biały Bór, dostosowane do zdiagnozowanych potrzeb edukacyjnych tych uczniów oraz ich możliwości psychofizycznych. Celem szczegółowym projektu było stworzenie warunków w szkołach objętych wsparciem, umożliwiających i wspomagających indywidualną pracę nauczyciela z uczniem, poprzez wyposażenie bazy szkoły w niezbędne materiały dydaktyczne.

(dowód: akta kontroli str. 36)

2.2. Nadzór nad szkołami funkcjonującymi na terenie gminy

W okresie objętym kontrolą Gmina nie udzielała szkołom i przedszkolom dotacji.

(dowód: akta kontroli str. 13)

W Urzędzie nie opracowano systemu rozliczenia czasu pracy nauczycieli. Magdalena Rajnert Inspektor ds. Oświaty, Promocji i Turystyki wyjaśniła, że „w praktyce po zakończeniu każdego miesiąca w terminie do 10 każdego miesiąca dyrektorzy szkół składają do mnie wykaz godzin nadliczbowych i czynności dodatkowych nauczycieli za ostatni miesiąc wg opracowanego przeze mnie wzoru. Analiza tych wykazów dostarcza mi informacji o nieprawidłowościach w rozdysponowaniu nadgodzin nauczycielom, którzy systematycznie otrzymują dodatkowe wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe lub płatne zastępstwa dając mi możliwość ingerencji. (...)”

(dowód: akta kontroli str. 421)

W latach szkolnych 2011/2012, 2012/2013 i 2013/2014 w Gminie zatrudnionych było łącznie (w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy) 90, 93 i 85 nauczycieli, w tym mianowanych 21 (23,3%), 27 (290%) i 22 (25,9%).

Magdalena Rajnert Inspektor ds. Oświaty, Promocji i Turystyki wyjaśniła, że „Gmina nie kontroluje zasadności zatrudniania nauczycieli na czas określony. Decyzje w tym zakresie należą całkowicie do dyrektorów szkół.”

(dowód: akta kontroli str. 98, 422)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W okresie objętym kontrolą Gmina nie prowadziła kontroli prawidłowości wydatkowania środków przyznanych szkołom i placówkom oświatowym wymaganych przepisami art. 34a ust. 1 oraz ust. 2 pkt 1 ustawy o systemie oświaty. Skarbnik Gminy, Anna Dobrzańska wyjaśniła, że „prawidłowość wydatkowania

środków przyznanych szkołom kontrolowana jest poprzez analizę opisowych sprawozdań rocznych i półrocznych z wykonania budżetu składanych przez szkoły i zespoły szkół. Ponadto analizujemy sprawozdania kwartalne i roczne Rb-28S i Rb-27S składane przez poszczególne szkoły i Zespoły szkół. W przypadku wątpliwości wyjaśnienia od księgowych uzyskiwano ustnie i nie tworzono w tym zakresie odrębnej dokumentacji. Ostatnia kontrola finansowa Zespołu Szkół Nr 1 przeprowadzona została w 2010 r. razem z kontrolą Szkoły Podstawowej w Drzonowie i w Sępolnie Wielkim. Zespół Szkół Nr 2 kontrolowany był także w 2010 r. a ponadto w 2013 r. dodatkowo w zakresie prawidłowości naliczania i wykorzystywania ZFŚS w 2012 r.”

(Dowód: akta kontroli str. 418)

W sprawie przyczyn nieprowadzenia w latach 2011 – 2014 kontroli szkół i placówek w zakresie wydatkowania przekazanych szkołom i przedszkolom środków finansowych, Anna Dobrzańska wyjaśniła, że „po kontrolach przeprowadzonych w 2010 r. nie mieliśmy uwag dotyczących prawidłowości wydatkowania środków publicznych. Szkoły do dnia dzisiejszego funkcjonują w oparciu o te same zasoby ludzkie stąd ryzyko wystąpienia nieprawidłowości jest niewielkie. W celu weryfikacji naszego poglądu zamierzamy w 2015 roku dokonać kolejnych kontroli prawidłowości wydatkowania przekazanych szkołom środków finansowych.”

(dowód: akta kontroli str. 418)

2. W okresie objętym kontrolą nie prowadzono kontroli zapewnienia przez dyrektorów szkół i przedszkoli bezpiecznych i higienicznych warunków nauki wymaganych przepisami art. 34a ust. 2 pkt 2 ustawy o systemie oświaty. Magdalena Rajnert Inspektor ds. Oświaty, Promocji i Turystyki w Urzędzie Miejskim w Białym Borze wyjaśniła, że „działalność szkół prowadzona jest od wielu lat. Stan wyposażenia jest ogólnie znany a dyrektorzy nie zgłaszali specjalnych potrzeb w tym zakresie. W tak małej gminie w ustabilizowanej sytuacji funkcjonowania tych jednostek nie było potrzeby ingerowania w ich funkcjonowanie. Przepływ informacji następuje często bez tworzenia dodatkowej dokumentacji. Z racji tego, że jednocześnie wykonuję obowiązki w zakresie promocji i turystyki muszę swój czas dzielić pomiędzy oświatą i promocją. Wobec braku niepokojących sygnałów dotyczących warunków funkcjonowania szkół i placówek, dla których organem prowadzącym jest Gmina Biały Bór nie widziałam potrzeby przeprowadzania kontroli w tym zakresie. W razie potrzeb Burmistrz zwołuje spotkania z dyrektorami szkół, podczas których omawiane są bieżące problemy.

W związku z kontrolą NIK zauważam jednakże, iż działania kontrolne w imieniu organu prowadzącego należy prowadzić. Po uzgodnieniu z Burmistrzem opracuję w najbliższym czasie harmonogram i zakres kontroli.”

(dowód: akta kontroli str. 420)

3. Wbrew wymogom określonym w art. 50 ust. 3 i 4 ustawy o SIO, w okresie objętym kontrolą nie weryfikowano poprawności danych przekazywanych w ramach SIO z podległych szkół i placówek.

(dowód: akta kontroli str. 421)

W sprawie prowadzenia kontroli zawartości baz SIO Magdalena Rajnert Inspektor ds. Oświaty, Promocji i Turystyki wyjaśniła, że „bazy danych SIO składane są przez dyrektorów szkół, którzy w momencie ich przekazywania gwarantują pisemnie ich poprawność. Nie widziałam dotychczas powodu aby podważać te zapewnienia i prowadzić weryfikację otrzymanych danych. Podczas niniejszej kontroli NIK zauważyłam, że nie wszystkie dane przekazywane przez szkoły są kompletne jak również nie wszystkie były poprawne. W związku z tym podjęłam decyzję i w dniach 13, 15 i 16 października przeprowadziłam weryfikację danych złożonych wg stanu na 30 września 2014 r. pod kątem liczby uczniów, liczby etatów nauczycieli oraz liczby orzeczeń o niepełnosprawności. Weryfikację tę przeprowadziłam w oparciu o dane źródłowe pochodzące z dzienników lekcyjnych oraz dokumentację przekazaną

dyrektorom szkół przez poradnie psychologiczno – pedagogiczne. Takie czynności kontrolne zamierzam kontynuować w przyszłości”

(dowód: akta kontroli str. 421)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność w badanym obszarze.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁴⁶, wnosi o:

1. Ogrodzenie terenu Zespołu szkół Nr 1 w Białym Borze.
2. Zapewnienie możliwości prowadzenia zajęć komputerowych we wszystkich klasach, w grupach o liczbie uczniów nie przekraczających liczby stanowisk komputerowych w pracowni komputerowej
3. Prowadzenie kontroli w zakresie prawidłowości wydatkowania przyznanych szkołom środków oraz zapewnienia przez dyrektorów szkół i przedszkoli bezpiecznych i higienicznych warunków nauki,
4. Prowadzenie weryfikacji oraz kontroli poprawności danych przekazywanych w ramach SIO z podległych szkół i placówek.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Szczecin, dnia 30 stycznia 2015 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie

Kontroler
Krzysztof Szczepaniak
Specjalista k.p.

Dyrektor
Jarosław Staniszewski

.....
podpis

.....
podpis

⁴⁶ Dz.U. z 2012 r., poz.82